

„BALLAGÁS” A SELYE JÁNOS GIMNÁZIUMBAN – KICSIT MÁSKÉPP

„Mi dolgunk a világon?
Küzdeni erőnk szerint a
legnemesbékért!” (Vörösmarty M.)

Vörösmarty Mihály szállóigévé vált kérdése bármikor ballagási mottó lehetne. A válasz 2020 májusában azonban nem biztos, hogy azonnal jön. Mert a válaszokra most várni kell... A „social distance” – társasági távolságtartás nehezebben szüli a válaszokat a miértekre. Ezt érezheti az a 136 gimnazista, akik négy év után a mai napon járnak utoljára körbe az alma mater termeit, a végső megmérettetés előtt. Hiszen a méterekben mért távolság, a kézfogás, az ölelés hiánya most mindennél kegyetlenebbnek tűnik ezen a napon. Nem vigasz most az sem, hogy nem először fordul elő, hogy a gimnázium falai közt elmaradtak az érettségi vizsgák. A bencés gimnáziumban 1944-ben érettségiztek utoljára, majd a hontalanság éveit követően először 1951-ben.

Andruskó Imre, az iskola igazgatója ekképpen búcsúzott végzőseinktől:

„...úgy gondoltuk, örökre egészségesek maradunk egy beteg világban – ezek Ferenc pápa szavai. Kedves «karantén» ballagó diákok! 2006-ban Habsburg Ottó volt a 370 éves múltra visszatekintő Selye János Gimnázium vendége, aki a következőképpen fogalmazott: «Az a jó európai, aki vállalja nemzetiségét, anyanyelvét, hazáját, a mi esetünkben szülőföldjét.» Ne féljeteK vállalni magyarságunkat, anyanyelvünket, közösségünket, a szlovákiai magyarok közösségét. Ne féljeteK minden körülmények között ragaszkodni a nemzeti identitásunkhoz, hagyományainkhoz, az anyanyelven történő oktatáshoz, a magyar kultúra ápolóihoz. Minden évben elmondom: ne féljeteK gyermeket vállalni, ne mondjateK le

a gyermekvállalás gyönyörűségéről. Mert gyermek, gyermekek nélkül nincs szlovákiai magyar jövő, nincs magyar óvoda, nincs magyar iskola.”

Ballagóinkba valószínűleg mégis úgy ivódik majd be ez a négy év, mint még soha az elmúlt évtizedekben. A végzősök nevében elmondott búcsúbeszéd helyett valljon pár szóval erről Oros Boglárka Sára, a IV.A osztály diákja: „Édesapám mindig azt mondta, hogy a középiskolás éveim lesznek a legmeghatározóbbak. Igaza lett. Minden beszélgetés, minden tapasztalat, a kapcsolatok tanárainkkal, barátainkkal hozzátettek jellemünk fejlődéséhez. Az utolsó hónapok távolsága persze csorbít az emlékeinken, a közös élményeken, de rájöttem, hogy minden úgy jó, ahogy van, és még ez a «lecke» is javunkra válik majd. Amikor egyszer majd módunk lesz újra találkozni személyesen osztálytársaimmal, tanárainkkal, lehet, sírva ölelem meg Őket, de tudom, hogy ez örökre emlékezetes marad. Hálás vagyok és leszek azért, hogy a Selye János Gimnázium diákja lehettem, hálás vagyok, hogy az életemből négy évet itt tölthettem. Az érettségi találkozón pedig majd arra is emlékezünk, hogy a „nemérettségiző” nemzedék voltunk ugyan, de igazából ekkor nőttünk fel, és tanultuk meg értékelni a barátságokat, a szabadságot és azt, hogy szerethetünk.”

Diákunk megható, mindent elmondó szavai után következzenek a díjazottjaink:

Igazgatói dicséretben részesesültek azok a tanulók, akik kitűnő tanulmányi eredmények mellett hazai, illetve nemzetközi tantárgyversenyeken értek el kimagasló eredményeket: Jánosdeák Márk, Kamocsai Anna, Kovarcík Sára, Pinke Andrea – VIII.N, Bajcsy Tünde, Koncser Viktória, Kozmér Barbara,

Lengyel Barbara, Oros Boglárka Sára, Vajda Marián – IV.A, Fonód Lilla, Gál Réka Ágota – IV.B, Fehér Fruzsina Anna, Králik Máté, Majtán Flóra, Šenkár Viktória – IV.C, Dékány Barbara, Juhász Eszter, Pivoda Vivien, Terbák Enikő Krisztina – IV.D. Év végén A Komáromi Magyar Gimnázium Öregdiákjainak és Tanárainak Baráti Köre nevében Langschadl István elnök és Kalácska József alelnök könyvjárandékban részesíti a díjazottakat.

A Király Püspök Alapítvány célja a tehetséges diákok támogatása a továbbtanulásukban. Az Alapítvány díjában részesült: Šagát Edina (VIII.N), Rancsó Sarolta (IV.A), Fonód Lilla (IV.B), Králik Máté (IV.C) és Terbák Enikő Krisztina (IV.D). Az ösztöndíjakat év végén átadják: Szabó Árpád, a Király Püspök Alapítvány kuratóriumának elnöke, és Czifra György, a kuratórium tagja.

Az iskolánk mellett működő Klapka György Sportklub évente jutalmazza a legjobb negyedikes sportolókat. Követelmény a sokoldalúság, az iskola méltó képvisellete, a kimagasló sporteredmények. Idén Klapka-díjban Fehér Fruzsina Anna (IV.C) és Sánta János (IV.A) részesültek.

Az Ipóth-díjat Ipóth Barnabás hozta létre, támogatva ezzel a kimagasló tehetségeket. Díjazottjaink: Pinke Andrea (VIII.N), Jánosdeák Márk (VIII.N) és Lengyel Barbara (IV.A). A díjat év végén dr. Ipóth Szilárd, a díjalapító fia adja át.

A Palinay Gyula-díjat harmadik alkalommal adományoztuk. Idén Szakál Lili IV.A osztályos tanuló kapta.

A diákönkormányzatban végzett tevékenységéért Juhász Eszter (IV.D), Koncser Viktória (IV.A) és Šenkár Viktória (IV.C) DÖK-díjat kapnak. A díjat átadja az év végén Mikulec Amina (II.B), a DÖK elnöke.

Rotary-díjjal a kultúra, az anyanyelv ápolása terén kimagasló eredményt elérő diákjainkat jutalmazzuk. A díjakat Oros Boglárka Sára (IV.A) és Mezőszállási Márk (IV.D) kapták. A díjakat év végén átadja Olláry Viktor, a Rotary Szövetség elnökségének tagja.

A Szülői Munkaközösség díjait Kozmér Barbara (IV.A) és Kováč Szilárd (IV.A) kapták. A díjakat Tárnok Magda, a Szülői Szövetség elnöke adja át.

Paraszi Istvánról, a fiatalon elhunyt diákunkról elnevezett díjat volt diák-társai és szülei hozták létre, orvosi pályára készülő kimagasló eredményeket elérő diákok számára. A díjazott ebben a tanévben Juhász Eszter (IV.D). A díjat év végén átadja Hanuljak Ildikó, a család képviselője.

Idén immár 13. alkalommal jutalmaztuk amatőr diákszínjátszóink

egyikét. A Kaszás Attila-díjat minden évben a Gimisz színjátszó csoport szalagavatói darabjában nyújtott kimagasló színészi teljesítmény alapján ítéli oda a kuratórium. Kaszás Attila-díjat kapott az *Anconai szerelmesek* című darabban nyújtott teljesítményéért Gál Réka Ágota. A díjat az év végén Bajkai Csengel Mónika, GIMISZ színpadunk vezetője adja át.

Idén Pro Patria Díjban részesült Kovarčík Sára (VIII.N) tanulónk.

Az iskola legnagyobb díjának, a Selye János-díj jutalmazottjának nevét az év végén ismertetjük.

Díjazottjainknak szívből gratulálunk!

Kedves Ballagóink! Az elején Vörösmarty Mihály versének kérdésével tettem fel, felróva talán a Sorsnak, hogy milyen nehéz is most Nektek a válaszadás.

Ha belegondoltok, ennek a széttagoltságnak, amit most meg kell élnünk-élnetek, akár gyógyulást hozó üzenete is lehet Számotokra! Felnyitja a szemet, hogy a szívek is megnyílhassanak! Megtanuljuk talán, hogy meg kell küzdeni magunkért, embertársainkért! Ne engedjétek el egymás kezét, még akkor sem, ha most nem tudjátok szemtől szemben megszorítani, megsimogatni! Ez legyen az ÜZENET számotokra, melyet továbbvisztek és adtok, és ez legyen a válasz Vörösmarty kérdésére is: „Mi dolgunk-mi dolgotok a világon?” Ezzel „ballagjatok” el a Selye János Gimnázium falai közül 2020. május 7-én, történelmet írva! Isten Veletek!

Farkas Adrianna,
a Selye János Gimnázium
magyartanára

Illusztrációs fotók a korábbi évek ballagásaiból

KASZÁS ATTILA-DÍJ 2020

Kedves Diákok, Tanárok, Szülők!

Természetesen mindenkinek szól a köszöntés, aki jelen van most, ebben a furcsa, virtuális térben. A most ballagó diákokat sokan, sokszor, sokféle generációnak nevezték már, de azt még legmerészebb álmainkban sem gondoltuk volna, hogy „home office” üzemmódban fognak elbúcsúzni az alma matertől.

Szerintem sokan képzeltük már azt, hogy egy számítógépes vírus majd összeomlasztja a világgazdaságot, hogy megáll az élet. Arra azonban kevesen számítottunk, hogy egy aprócska valódi vírus 100 év után újra világgjárványt okoz majd, megváltoztatva ezzel az egész bolygó működését.

Elveszi a hobbinkat, szokásainkat, megakadályozza, hogy éljük az eddig megszokott életünket. Az itt „felsorakozott” negyedikesek közül is soktól elvette a kreatív kibontakozás valódi lehetőségét. A szavalóversenyek, színházi fesztiválok is elmaradtak, így sokan nem tudták megmutatni, mennyit fejlődtek egy év alatt.

Mikor a diákok elsősként – a nyolcosztályosok esetében negyedikes/ötödikesként – elkezdnek „gimiszezni”, még nem lehet tudni, hogy mi lesz belőlük. Hová és hogyan fejlődik a személyiségük, kibontakozik-e a pislákoló tehetség, vagy örökre rejtve marad. A színpad, színház, film világa sokuk számára vonzó még abban a korban, aztán sokan rájönnek, hogy nem nekik találták ki. Talán az addig sehol sem tapasztalt kemény munka, a belső fegyelem, az állandó kon-

centráció megkövetelése, talán csak a szövegtanulás riasztja el őket – nem tudom. Mindenesetre, hál' Istennek, minden évfolyamban akadnak páran, akik maradnak, megmaradnak, vagy még jobban beszipantja őket a színház szaga.

Ebben az évfolyamban különleges tehetségeket kaptam – sokat. Már kiforrott egyéniségeket, komoly szakmai múlttal, egyedülálló felkészültséggel, kifinomult színházi ízléssel, kemény véleménnyel. Nem is volt egyszerű már a darabválasztás sem, hiszen sok-sok tehetséges gyereknek, egyéniségnek kellett szerepet adni – miközben igény volt egy szórakoztató előadás létrehozására, az elmúlt két év komoly, olykor komor témái után. Az Anconai szerelmesek kitűnő alapanyagának tűnt, mint később bebizonyosodott, jó lóra tettünk. A színészpálcák brillírozhattak a színpadon, fürdőzhetek a közönség tapsában, szeretetében. Ezzel is iszonyatosan megnehezítve az én munkámat, hiszen tudtam, márciusban fel fog hívni az igazgató úr, hogy döntsek: ki legyen az idei Kaszás Attila-díjas. Tudom, nagyon sokszor elmondjuk, hogy milyen nehéz... De ez most nem nehéz volt, hanem szinte lehetetlen küldetés – kicsit olyan, mint amilyenné a vírus változtatta az életünket. Melyik kezembe harapjak?! Nem! Melyik kezembe, lábamba harapjak?! Hiszen olyan sokan vagytok! Olyan sokan vagytok, kik az elmúlt évek során a szívemhez nőttek, kikhez ezer emlék fűz. Kiskorától látom a fejlődését, 6–7 éves kora óta ismerem, követem a színpadi teljesítményét, látom és személyesen is tapasztalom a tehetsége szárnyalását. Áldott munka az enyém, hiszen többet kapok ezektől csodagyerekektől, mint azt bárki is fel tudná mérni.

Végül döntöttem – idén is. Megálmodtam? Megsúgta egy kisangyal? (Rozi lányom). Nem tudom, de itt van, íme: ragyogó, lenyűgöző és csodaszép! Minden egyesül benne, ami ahhoz kell, hogy egy napon a legnagyobb művészek között emlegessék. Tehetsége ráadásul alázattal és megfelelő mennyiségű szemtelenséggel párosul. Tudja, mit jelent ez a szakma – az összes pozitívumával és negatívumával együtt –, már nagyon kevés dolog lehet meglepetés a számára. Nem is csoda, hiszen az anyaméhben szívta magába először a színpad

levegőjét. Mégis, vagy pont ezért, soha nem a szülei sikereiből élt. Utat tört a saját egyénisége. Képezte magát, táncolt, énekelt, játszott. Mindebben pedig független szakemberek szerint is kiemelkedőnek bizonyult. Minden díjat megnyert már, amit ebben a korosztályban táncban, versben lehet – a szintén színművész szülei méltán lehetnek büszkék a lányukra. A Pozsonyi Színművészeti Egyetem színművész szakára a legmagasabb pontszámmal vették fel. Teljesítményével a felvételiztető bizottságot is elkápráztatta, ahogy a Gimisz közönségét is az *Anconai szerelmesekben*, Lucia szerepében. Az idei díjazott: Gál Réka Ágota! Drága Rékám, az Isten áldása kíséreljen utadon!

Bajkai Csengel Mónika, a Gimisz rendezője

FELHÍVÁS

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége 30 éves múlttal rendelkező civil szakmai szervezet, mely megalakulása óta a szlovákiai magyar közoktatás érdekében tevékenykedik. A koronavírus okozta vészhelyzetben is segíteni próbáljuk pedagógusaink munkáját.

Az SZMPSZ felkéréssel fordult a hazai, magyarországi, vajdasági, kárpátaljai magyar színházak vezetéséhez, versmondókhöz, szabadúszó színművészekhez, hogy segítsenek hatékonyabbá, élményszerűbbé tenni az online oktatást a tanulók, diákok, pedagógusok és szülők részére.

Arra kértük a művészeket, hogy **a szlovákiai magyar tankönyvek irodalmi szemelvényeiből felolvasva küldjenek számunkra hang-, illetve videófelvételeket.** Felkérésünket közel 80 művész fogadta el.

A szabadúszó színművészekre és a Radnóti-díjas versmondókon kívül az alábbi színházak művészei kapcsolódtak a felhíváshoz:

Jókai Színház, Komárom

Thália Színház, Kassa

Petőfi Színház, Veszprém

Pesti Magyar Színház, Budapest

Bartók Kamaraszínház, Dunaujváros

Miskolci Nemzeti Színház, Miskolc

Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza

Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház, Beregszász

Szabadkai Népszínház

Az összegyűjtött hanganyagokat évfolyamokra lebontva (óvoda, alapiskola 1–9. évfolyama) az SZMPSZ honlapján tesszük közzé.